

Bestuurlijk bericht coronavirus (COVID-19) Zaanstreek-Waterland

Nummer 4, 29 januari 2021

Bestemd voor de leden van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio en het Algemeen Bestuur van de GGD.

Voor u ligt de bestuurlijke nieuwsbrief coronavirus (COVID-19). Met deze nieuwsbrief houden wij u wekelijks op de hoogte van de landelijke en regionale aanpak van het coronavirus. Deze nieuwsbrief wordt ontwikkeld door GGD Zaanstreek-Waterland en Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. U kunt deze nieuwsbrief ook gebruiken om uw gemeenteraad te informeren. Mocht u vragen hebben naar aanleiding van deze nieuwsbrief, mail dan naar IM@vrzw.nl

Continuïteit en schaarste

In totaal 19377 vastgestelde besmettingen in regio Zaanstreek-Waterland. Stand op 28 januari per gemeente:

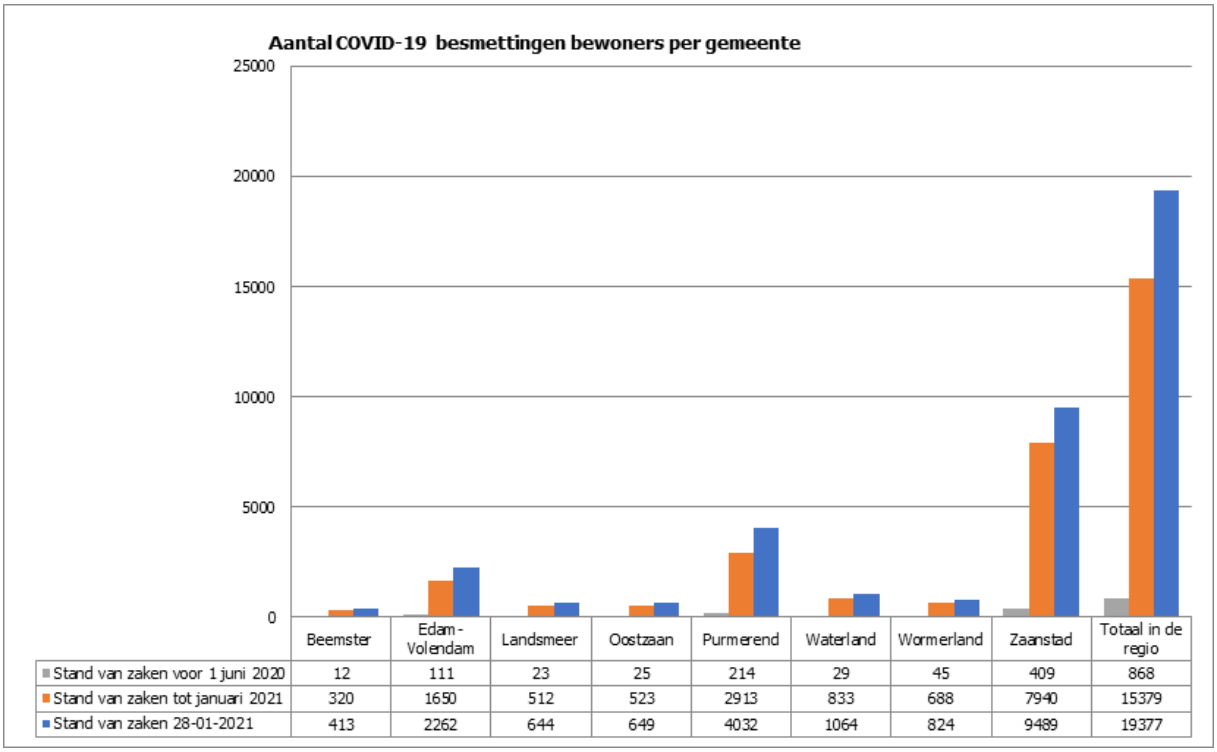

	Beemster	Edam-Volendam	Landsmeer	Oostzaan	Purmerend	Waterland	Wormerland	Zaanstad	Totaal in de regio
Stand van zaken voor 1 juni 2020	12	111	23	25	214	29	45	409	868
Stand van zaken tot januari 2021	320	1650	512	523	2913	833	688	7940	15379
Stand van zaken 28-01-2021	413	2262	644	649	4032	1064	824	9489	19377

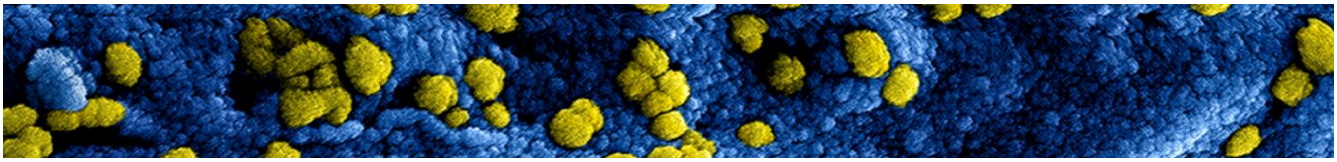

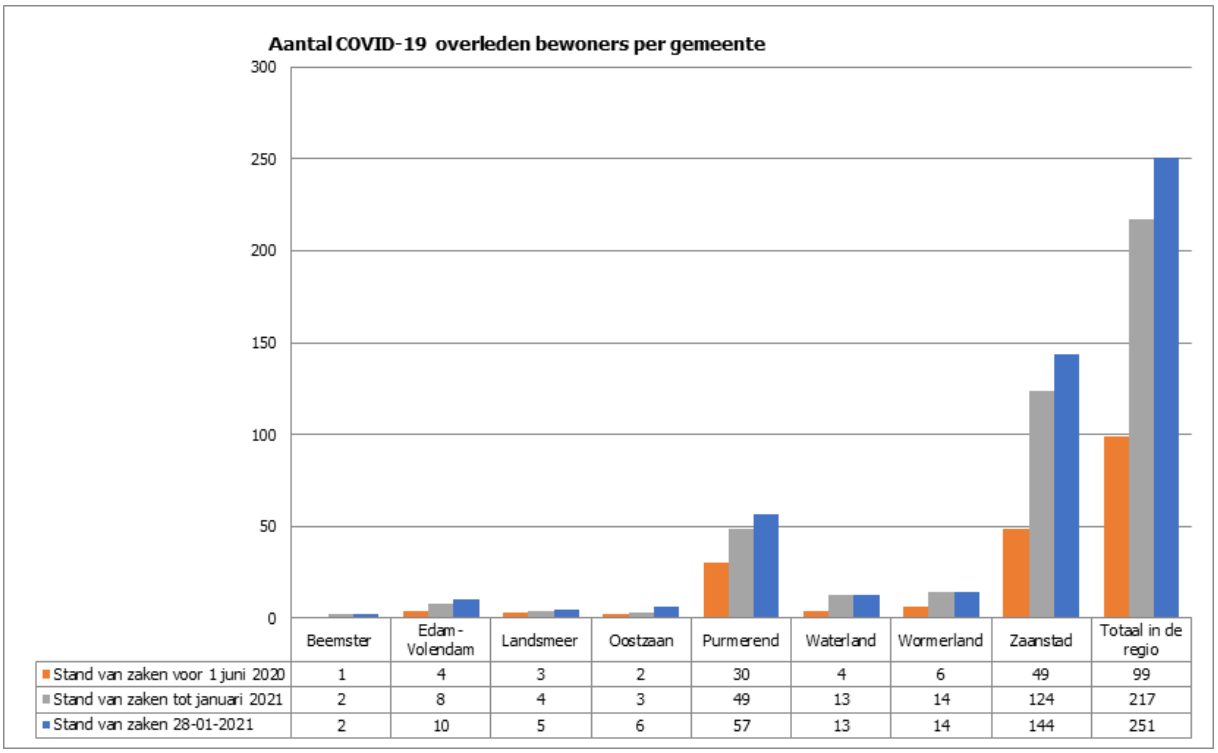

	Beemster	Edam-Volendam	Landsmeer	Oostzaan	Purmerend	Waterland	Wormerland	Zaanstad	Totaal in de regio
Stand van zaken voor 1 juni 2020	1	4	3	2	30	4	6	49	99
Stand van zaken tot januari 2021	2	8	4	3	49	13	14	124	217
Stand van zaken 28-01-2021	2	10	5	6	57	13	14	144	251

Wat zeggen deze cijfers?
Deze cijfers betreffen slechts de vastgestelde infecties. Uit ons panelonderzoek blijkt dat slechts 50% van de mensen met klachten zich laat testen. Daarom is het aantal besmettingen in werkelijkheid waarschijnlijk hoger.

Zaanstreek-Waterland staat momenteel op plek 2 van de regio's met het hoogste aantal positief geteste mensen per 100.000 inwoners. Onze regio is een relatief kleine regio en daardoor kunnen afwijkingen (stijgingen of dalingen) per 100.000 snel zichtbaar zijn en verschuivingen geven in de ranking.

Landelijk zien we deze week een lichte daling van 8% in het aantal meldingen van mensen met een positieve testuitslag. In onze regio is deze daling niet terug te zien: in alle gemeenten, behalve Beemster is een stijging van het aantal vastgestelde besmettingen te zien. Het totaal aantal vastgestelde besmettingen steeg van 663 naar 1008.

Leeftijd
In onze regio zien we in alle leeftijdsgroepen een stijging van het aantal besmettingen, met name in de leeftijdsgroepen 50 t/m 59 en 60 t/m 74 gaat het om een forse toename.

De leeftijdsverdeling in % van het totaal aantal gemelde besmettingen in de regio is als volgt:

	Week 20 tot 27 jan	Week 13 tot 20 jan
0-19 jaar*	11%	11%
20-29 jaar	14%	16%
30-39 jaar	14%	15%
40-49 jaar	15%	14%
50-59 jaar	21%	19%
60+	26%	26%

*In de leeftijdsgroep 0-19 jaar zijn bijna alle besmettingen in de leeftijd van 10 t/m 19 jaar.

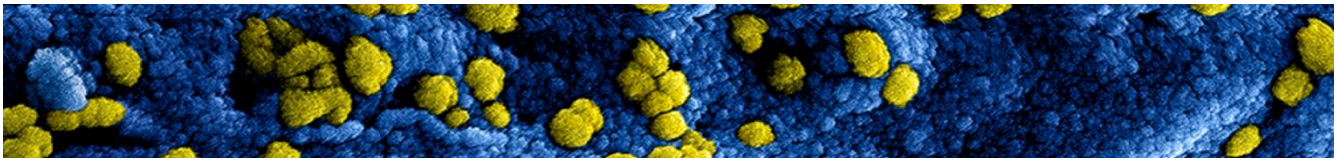

Ziekenhuisopnames
Het aantal opgenomen COVID-19 patiënten in ziekenhuizen in regio Zaanstreek-Waterland op 28 januari om 14 uur.

	IC	Kliniek
Dijklander Purmerend/Hoorn	9	17
Zaans Medisch Centrum	3	6

Bron: ROAZ

De opgenomen COVID-19 patiënten in de regionale ziekenhuizen betreffen zowel inwoners van de regio Zaanstreek-Waterland als inwoners van andere regio's. In de week van 21 t/m 27 januari werden 12 inwoners van de regio Zaanstreek-Waterland met een COVID-19 besmetting in een ziekenhuis opgenomen. Dat kan ook in een ziekenhuis buiten de regio zijn. De verdeling per gemeente is als volgt:

	Week 21 t/m 27 jan
Beemster	0
Edam-Volendam	0
Landsmeer	0
Oostzaan	0
Purmerend	5
Waterland	1
Wormerland	0
Zaanstad	6
Totaal regio	12

Bron: RIVM

Testen en bron- en contactonderzoek
In onderstaande overzicht staat het aantal afgenomen testen in onze regio per teststraat en in totaal van de afgelopen week. In de testuitslagen zit maximaal 48 uur vertraging. Hierdoor kunt u dit aantal niet relateren aan het totaal aantal positief geteste personen.

Testen uitgevoerd door de GGD	21-01-2021 t/m 27-01-2021	Totaal uitgevoerd vanaf 01-06-2020
Aantal geteste personen in teststraat Purmerend	1584	58352
Aantal geteste personen in teststraat Zaandam	1407	66754
Aantal geteste personen in teststraat Volendam	0	3749
Aantal geteste personen in teststraat Wormerveer	794	10010
Aantal Prioriteit bemonstering	234	6027
Totaal aantal geteste personen in teststraten	4020	144892
Totaal aantal thuistesten	104	966
Testbus Zaandam (vanaf 6/1/21)	115	396
Testbus Volendam (vanaf 4/1/21)	524	1541
Totaal aantal testen	4763	147795

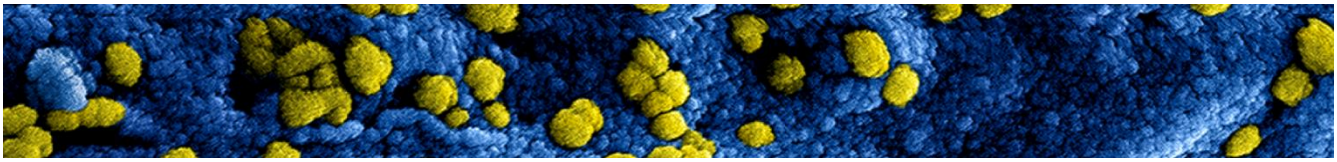

Het percentage positieve uitslagen uit de GGD teststraten was afgelopen week 15,7%. Zowel landelijk als regionaal zagen we in de afgelopen week wederom een afname van het aantal afgenomen testen. Dit kan onder meer met de lage testbereidheid te maken hebben. Er lieten zich in de afgelopen week in onze regio 18% minder mensen testen in de reguliere teststraten dan een week eerder. Als we kijken naar het totaal van teststraten en testbussen dan gaat het om 9% minder testen dan vorige week. 37% van de teststraatcapaciteit werd niet gebruikt. De aanwezigheid van de testbussen kan een iets vertekend beeld veroorzaken. Waarschijnlijk zou een deel van de mensen, die zich liet testen in de testbussen, normaal gesproken in een teststraat zijn getest.

Het aantal afgenomen testen blijft al geruime tijd achter bij de beschikbare capaciteit. Daarom zijn er sinds maandag 18 januari minder afspraakmogelijkheden opengesteld, maar nog altijd ruim voldoende om snel terecht te kunnen voor een afspraak; vandaag een afspraak maken betekent vandaag of morgen testen. Het team monitort dagelijks het aantal ingeplande testen voor de dagen erna en kan bij oplopende aantallen de capaciteit heel snel opnieuw opschalen

De testbussen in Volendam (Edam-Volendam) en Poelenburg (Zaanstad) worden in ieder geval nog ingezet tot en met zondag 7 februari. Of de periode wordt verlengd hangt af van de toeloop in de komende week en wordt volgende week besloten.

Dagelijkse reguliere capaciteit teststraten Zaanstreek-Waterland vanaf 18 januari (op werkdagen)

Zaandam	350
Purmerend	350
Wormerveer	300 (alleen op doordeweekse dagen geopend)
Totaal	1000

Dagelijkse tijdelijke capaciteit testbussen, vanaf 18 januari (7 dagen per week)

Poelenburg	150
Volendam	150
Totaal	300

Volledig bron- en contactonderzoek zonder monitoring
De GGD voert het bron- en contactonderzoek nog steeds volledig uit, maar zonder monitoring. Dit houdt in, dat de GGD de personen die besmet zijn met het coronavirus niet belt op de zevende dag na de eerste ziektedag. De GGD belt ook niet meer de contacten van de besmette persoon op dag vijf en dag tien van de quarantaine. Deze personen krijgen duidelijke instructies mee, zowel mondeling als schriftelijk. De GGD krijgt dagelijks 700 uur landelijke ondersteuning. Meer landelijk ondersteuning is op dit moment niet mogelijk. De meeste besmettingen vinden plaats op het werk, van bezoek en binnen het gezin.

Vaccinaties Zaanstreek-Waterland
De GGD is deze week gestart met het vaccineren van inwoners in de leeftijdsgroep 90+. Tegelijkertijd vaccineert de GGD nog steeds het zorgpersoneel van verpleeghuizen, verzorgingshuizen en thuiszorgorganisaties. Het vaccineren gebeurt zeven dagen per week van 8.00 uur tot 20.00 uur. Vanaf 1 februari verhoogt de GGD het aantal mensen dat dagelijks wordt gevaccineerd van 300 naar 600 per dag.

	21 t/m 27 januari	15 t/m 20 januari
Aantal gevaccineerden door de GGD in ZW	2.191	1.843

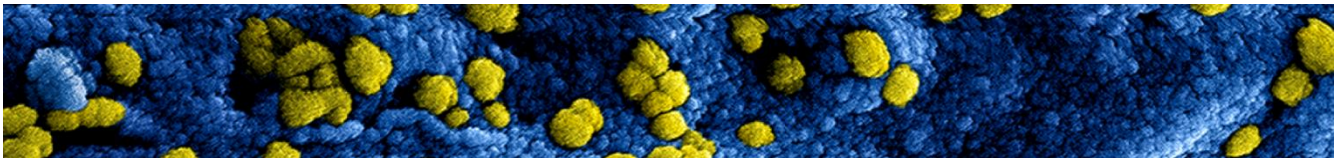

Ondertussen bereidt GGD Zaanstreek-Waterland zich voor op het vaccineren van volgende doelgroepen. Na deze zorgmedewerkers zijn de medewerkers van de gehandicaptenzorg, wijkverpleging en Wmo-ondersteuning aan de beurt voor een vaccinatie.

Inwoners in de leeftijdscategorieën 85+ en 80+ ontvangen de komende dagen ook een uitnodiging van het RIVM. Deze groepen worden ook door de GGD gevaccineerd tenzij er een contra-indicatie is.

Inspectie erg positief over vaccinatielocatie Purmerend

Tussen 6 en 22 januari bezocht de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd(IGJ) diverse vaccinatielocaties van GGD'en, ziekenhuizen en andere instellingen. Ook aan de GGD vaccinactielocatie in Purmerend werd een bezoek afgelegd. Het doel van dit bezoek was om toezicht te houden op het verloop van het vaccinatieproces met aandacht voor de randvoorwaarden.

In de terugkoppeling sprak de inspecteur zijn complimenten uit over hoe de vaccinatielocatie het in een extreem korte tijd zo gedegen is opgezet. De inspecteur heeft enkele adviezen gegeven in de uitvoering van het proces die het team gaat oppakken of zelfs al gedeeltelijk opgepakt zijn.

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) is onder de indruk van de resultaten van de eerste inspecties bij de diverse vaccinatielocaties die zijn bezocht. Dit valt te lezen in de factsheet vaccineren van de IGJ. Op professionele wijze is het proces van vaccineren tegen COVID-19 vormgegeven en is in heel korte tijd een groot aantal medewerkers en cliënten gevaccineerd. Er was oog voor het distributie- en koelingsproces, de medewerkers die het vaccineren uitvoeren waren deskundig, en ook de opvang na vaccinatie en het registreren van de gevaccineerden gebeurde zorgvuldig.

Tweede vaccinatielocatie regio Zaanstreek-Waterland in Zaanstad

GGD Zaanstreek-Waterland opent een tweede regionale vaccinatielocatie. Het gaat om het Topsportcentrum De Koog in Koog aan de Zaan. De priklocatie wordt ingezet op het moment dat de GGD volgens het regionale opschalingsplan meer capaciteit nodig heeft dan beschikbaar is op de locatie in Purmerend, naar verwachting is dat in april. "De exacte openingsdatum hangt af van de beschikbaarheid van de vaccins; wij zijn er in ieder geval klaar voor", aldus Jasper Verburg.

Op de huidige vaccinatielocatie, De Beuk in Purmerend, kan de GGD, indien nodig en als er vaccins beschikbaar zijn, vanaf begin februari ruim 1.000 prikken per dag zetten. Projectleider Jasper Verburg: "We zijn inmiddels opgeschaald van drie naar tien beschikbare prikstraten. Er is voorlopig genoeg capaciteit in De Beuk. We liggen goed op schema en er is voldoende personeel."

De verdeling van vaccins wordt landelijk bepaald, op basis van doelgroep prioritering en beschikbaarheid van vaccins. Het RIVM verwacht dat er in de loop van maart meer vaccin beschikbaar komt. Volgens het regionale opschalingsplan is de verwachting dat er in april meer capaciteit nodig is. Daarom start GGD Zaanstreek-Waterland met het opzetten van een tweede regionale vaccinatielocatie.

Het Topsportcentrum De Koog in Koog aan de Zaan heeft ruime parkeergelegenheid, is goed bereikbaar per openbaar vervoer en ligt centraal in Zaanstad. Op deze Zaanse locatie kunnen uiteindelijk ook 1.000 mensen per dag, zeven dagen in de week, het coronavaccin krijgen.

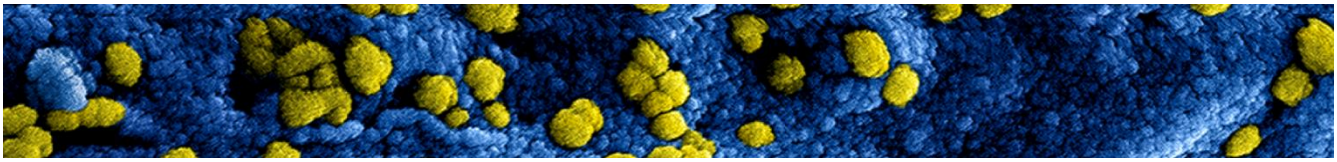

Datadiefstal van persoonsgegevens

Begin van deze week kwam een datadiefstal van persoonsgegevens aan het licht uit landelijke GGD-systemen, CoronIt en HPzone. In een repliek dat GGD GHOR NL vandaag publiceert, wordt de context beschreven waarin deze datadiefstal heeft kunnen plaatsvinden en betuigt GGD GHOR Nederland spijt voor de situatie die is ontstaan door eerder genomen besluiten.

Deze criminele actie roept ook in onze regio vragen op over de veiligheid rond het testen en de manier waarop de GGD met persoonsgegevens omgaat. De GGD wil graag zo transparant mogelijk zijn en recht doen aan de boosheid, onrust, of onzekerheid die bij mensen leeft. De GGD gaat hier dan ook graag in op vragen die leven.

CoronIt is een digitaal registratiesysteem dat voor het testen en vaccineren is ontwikkeld door Topicus Health care. GGD GHOR Nederland heeft een verwerkingsovereenkomst met Topicus. Daarnaast heeft GGD GHOR Nederland een convenant met alle 25 GGD-en afgesloten. In dit convenant wordt geregeld dat iedere GGD verantwoordelijk (verwerkingsverantwoordelijk) is voor de (Bijzondere) (persoons) gegevens die zij van haar burgers verwerkt en dat ieder GGD zelfstandig verantwoordelijk is voor het nemen van interne technische en organisatorische maatregelen ter voorkoming van ongeautoriseerde toegang en verwerking van Persoonsgegevens binnen CoronIT. HPZone is een elektronisch dossier dat de GGD'en gebruiken om het bron- en contactonderzoek uit te voeren. Als iemand een positieve testuitslag heeft en deze gemeld wordt bij de GGD, dan wordt een dossier van deze persoon in HPZone aangemaakt.

GGD GHOR NL neemt diverse maatregelen om misbruik van gegevens te voorkomen en heeft deze maatregelen nu verder aangescherpt. In het belang van politieonderzoek zijn de aanvullende maatregelen nog niet openbaar. GGD GHOR Nederland heeft meteen nadat het datadiefstal en datalek bekend werd contact opgenomen met de politie, aangifte gedaan en een melding gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Ook onze GGD doet alles wat in haar vermogen ligt om ervoor te zorgen dat gegevens van mensen die zich laten testen in veilige handen zijn. Alle medewerkers die bij de GGD in diensttreden moeten een VOG inleveren en tekenen een geheimhoudingsverklaring. Daarnaast heeft de GGD een privacyreglement en wordt de toegang tot registratiesystemen gereguleerd.

Onze GGD is meegenomen in de landelijke controle om vast te stellen of medewerkers ongeoorloofd inzage hebben gedaan in de genoemde systemen. Dat is op grond van de controle niet gebleken.

Een van de vragen die leeft is of er data van inwoners uit Zaanstreek-Waterland is gestolen. Op dit moment kan de GGD dat niet zeggen. De politie doet nog onderzoek naar welke gegevens gestolen zijn. Op het moment dat vast komt te staan van wie gegevens gestolen zijn, dan worden betrokkenen hierover geïnformeerd.

De GGD begrijpt heel goed dat de datadiefstal het vertrouwen van mensen kan hebben geschaad en wil daarom iedereen zo goed en snel mogelijk helpen bij hun vraag, verzoek of klacht. Er is een zeer uitgebreide lijst van vragen en antwoorden beschikbaar die steeds wordt geactualiseerd. Voor vragen die hierin niet beantwoord worden is er een landelijk informatienummer geopend. Het nummer is: 085-1308226 en is dagelijks bereikbaar van 9:00 tot 21:00 uur. Inwoners van Zaanstreek-Waterland die vragen hebben over de datalek of die een klacht willen indienen over de manier waarop de GGD met persoonsgegevens omgaat, kunnen ook contact opnemen met de klachtenfunctionaris van de GGD via klacht@ggdzw.nl. Dit e-mailadres is er ook voor inwoners die een verzoek willen indienen tot inzage of verwijdering van hun gegevens uit de systemen

De GGD heeft er alle begrip voor dat de datadiefstal het vertrouwen van onze inwoners in de GGD op de proef stelt. Wel spreekt de GGD de hoop uit dat onze inwoners ondanks deze moedwillige criminele daad bereid blijven om zich te laten testen, omdat dit een enorm belangrijke schakel is en blijft in het bestrijden van het virus.

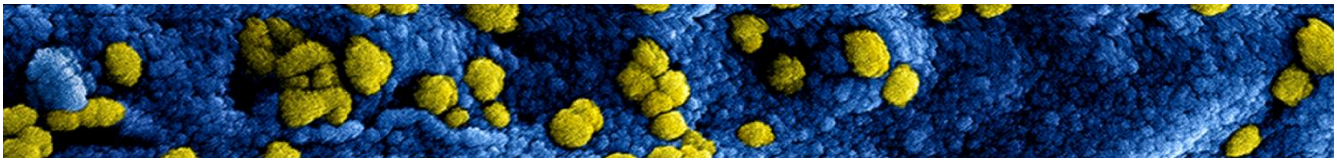

Bestuur en beleid

Terugkoppeling Veiligheidsberaad (VB) en Regionaal Beleidsteam (RBT)

Veiligheidsberaad 25 januari

Avondklok en rellen
De wekelijkse vergadering van het Veiligheidsberaad (VB) stond grotendeels in het teken van de actuele ontwikkelingen rondom de invoering van de avondklok en de rellen en plunderingen die in diverse steden plaatsvonden.

Notitie demonstraties
Verder heeft het VB een notitie met uitgangspunten voor demonstraties omarmd. Daarbij is door het rijk toegezegd dat er nog advies aan het OMT wordt gevraagd over de uitgangspunten ten aanzien van de coronamaatregelen bij demonstraties.

Scenario- presentatie GGD/GHOR
Tenslotte verzorgde de heer Rouvoet namens GGD/GHOR Nederland een presentatie over het scenario waarbij de zorgcontinuïteit in de periode maart-mei in gevaar zal komen als de aantallen besmettingen weer extra gaan stijgen door de Britse variant. Alle partijen bereiden zich zo goed mogelijk voor op dit scenario.

Regionaal Beleidsteam 29 januari

Handhaving avondklok en voorkoming rellen
Deze week een beperkte agenda voor het Regionaal Beleidsteam (RBT). Samen met de politie is uitvoerig stilgestaan bij de eerste ervaringen rondom het handhaven van de avondklok. Daarnaast heeft de politie toegelicht hoe er met veel capaciteit maximaal is ingezet op het voorkomen van rellen en plunderingen. Er waren veel complimenten en woorden van dank aan het adres van de politie.

Het RBT heeft daarnaast ook geconstateerd dat alle investeringen in de aanpak van jeugdoverlast en criminaliteit, en het goed in contact blijven met jongeren, naar alle waarschijnlijkheid een belangrijke bijdrage heeft geleverd in het uitblijven van rellen en plunderingen in onze regio.

Landelijk vaccinatieprogramma
Tenslotte is het RBT bijgepraat over de actuele ontwikkelingen binnen de uitvoering van het landelijke vaccinatieprogramma. Naast zorgmedewerkers worden de komende weken mensen uit de leeftijdscategorieën 90+, 85+ en 80+ gevaccineerd door de GGD of door hun huisarts. Daarnaast gaat de GGD de komende weken een tweede grootschalige vaccinatielocatie inrichten in het topsportcentrum De Koog in Zaanstad. Uiteindelijk kunnen er in elke vaccinatielocaties ruim 1.000 mensen per dag gevaccineerd worden. Binnen het RBT zijn zorgen uitgesproken over de landelijke vaccinatiestrategie en de randvoorwaarden die daarin een rol spelen, zoals de beperkte beschikbaarheid van de vaccins, waardoor op dit moment nog maar een beperkt deel van de populatie is gevaccineerd.

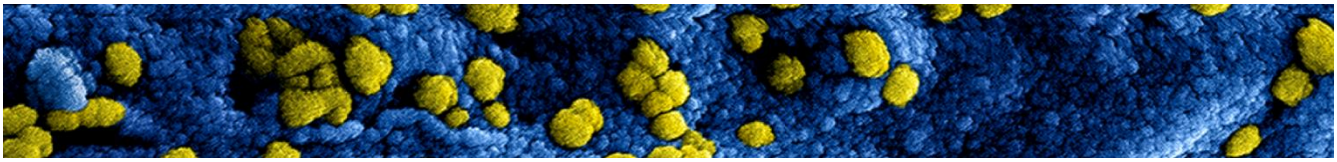

Wij gaan er vanuit u met dit bericht voldoende te informeren. We houden u zo regelmatig op de hoogte van de stand van zaken rond de aangepaste maatregelen.

Met vriendelijke groet,

H. Raasing
Directeur Veiligheidsregio

mr. F.H.J. Strijthagen
Directeur Publieke Gezondheid